

ဆရာတော် ဦးဗိုလ် မှ

ဓမ္မစကြာပါဠိနိဿယ

*****

ကျောင်းအမကြီး-ဒေါ်မမကြီး
အတွက် ရည်မှန်းလျက်
ဓမ္မဒါန

၂

မြန်မာနိုင်ငံ အော်လန်ရော့အစိုးရ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပုံနှိပ်တိုက်တွင် ရိုက်နှိပ်သည်

ဆရာတော် ဦးဗုဒ္ဓ မူ

မပူစကြာပါဠိနိဿယ

ကျောင်းအမကြီး-ဒေါ်မမကြီး
အတွက် ရည်မှန်းလျက်
ဓမ္မဒါန

ကျောင်းအမကြီး-ဒေါ်မမကြီး

မိခင်ကြီး ကျောင်းအမကြီး-ဒေါ်မမကြီးအား

ရည်စူးလျက်

၁၃၂၀-ခု ပြာသိုလ္လန်း ၁၃-ရက်နေ့ (၁၉၅၉-ခု၊ ဇူလိုင်လ ၂၁) ၌ ကွယ်လွန် အနိစ္စရောက်သော....

၁၂၄၉-ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၁၂-ရက်နေ့၌ မွေးဖွားသည့် မိခင်ကြီးဖြစ်သူ တောင်အင်းရွာ (မန္တလေး ပွဲကုန်းရပ်) အသက် ၇၂-ကျောင်းအမကြီး ဒေါ်မမကြီးအား ရည်မှန်း၍ အမှတ်တရ သတ္တမ ကြိမ်မြောက် နှစ်ပတ်လည် မတကဘတ် လူဒါန်းပြီးလျှင် အောက်ပါသားသွီး တစုတိုက် မမဒါန ပြုလုပ် ကြပါကြောင်း။

၁။ ရန်ကုန် ဆိပ်ကမ်း အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့နာယက၊ ဝဏ္ဏကျော်ထင်၊ သီရိပျံချီ၊ ဦးစိုးရနှင့် ဒေါ်ခင်ခင်ညွန့်။

၂။ ရန်ကုန် ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးဝန် ဦးလှမောင် M.A, M. S., B. L., နှင့် ဒေါ်တင်တင်မြင့် B.A. (HONS) B. Ed.,။

၃။ ဦးလှဖေ B. A. (HONS) B. Ed., B. L., ပွဲကုန်း တက္ကသိုလ်ဝင် ကျောင်းအုပ်ကြီး မန္တလေး။

(ခ)

- ၄။ ဒေါ်အုန်းမိ၊ ပွဲကုန်းရပ်၊ ပွဲကုန်းကျောင်း အုပ်ထိန်းသူ၊
- ၅။ ဦးထွန်းရှိန် M. D.
- ၆။ ဒေါ်စန်းကြည်၊ ဦးဘမြိုင် B. A, B. L. ရွှေမန်း
ကျောင်းအုပ်ကြီး မန္တလေး။
- ၇။ ဒေါ်ခင်ခင်စိ B. A. နှင့် ဗိုလ်မှူး ဉာဏ်စိုး B. A. (HONS)
- ၈။ မခင်ခင်စိုးနှင့် မောင်ညွန့်ဝင်း B. Sc.

ဓမ္မစကြာ

ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဓမ္မစကြာအမုန်း

- (က) ဘိက္ခုနံ ပဉ္စဝဂ္ဂိနံ၊
ဣသိပတနနာမကေ။
မိဂဒါယေ ဓမ္မဝရံ၊
ယံ တံ နိဗ္ဗာနပါပကံ။
- (ခ) သဟမ္ပတိနာမကေန၊
မဟာဗြဟ္မေန ယာစိတော။
စတုသစ္စံ ပကာသေန္တော၊
လောကနာထော အဒေသယိ။

(၈) နန္ဒိတံ သဗ္ဗဒေဝေဟိ၊
 သဗ္ဗသမ္ပတ္တိသာဓကံ။
 သဗ္ဗလောကဟိတတ္ထာယ၊
 ဓမ္မစက္ကံ ဘဏာမ ဟေ။

(၁) ဓမ္မစကြာနိဒါန်း

ဧဝံ မေ သုတံ—

ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဗာရာဏသီယံ ဝိဟာ-
 ရတိ ဣသိပတနေ ဝိဂဒါယေ။

တတြိ ခေါ ဘဂဝါ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ ဘိက္ခု။
 အာမန္တေသိ—

(၂) အယုတ်တရားနှစ်ပါး

ဒွေ မေ ဘိက္ခုဝေ အန္တာ ပဗ္ဗဇိတေန န သေဝိ-
 တဗ္ဗာ။

ကတမေ ဒွေ—

ယော စာယံ ကာမေသု ကာမသုခလ္လိကာ-
 နုယောဂေါ ဟိနော ဂမ္မော ပေါထုဇ္ဇနိကော
 အနရိယော အနတ္ထသံဟိတော။

ယော စာယံ အတ္တကိလမထာနုယောဂေါ
 ဒုက္ခော အနရိယော အနတ္ထသံဟိတော။

(၃) အလယ်အလတ်အကျင့်တရား

ဧတေ ခေါ ဘိက္ခုဝေ ဥဘော အန္တေ အနုပ-
ဂမ္မ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ
စက္ခုကရဏီ ဣဏကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာ-
ယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

ကတမာ စ သာ ဘိက္ခုဝေ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ
တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ စက္ခုကရဏီ ဣဏ-
ကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ
နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။

သေယျထိဒံ—

သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေ သမ္မာဝါစာ သမ္မာ-
ကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော
သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ။

အယံ ခေါ သာ ဘိက္ခုဝေ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ
တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ စက္ခုကရဏီ ဣဏ-
ကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ
နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

(၄) ဒုက္ခသစ္စာ

ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ။
 ဇာတိပိ ဒုက္ခာ၊ ဇရာပိ ဒုက္ခာ၊ ဗျာဓိပိ ဒုက္ခော၊
 မရဏံပိ ဒုက္ခံ၊ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော၊
 ပိယေဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော၊ ယံပိစ္ဆံ န လဘတိ
 တံပိ ဒုက္ခံ၊ သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ^၁ ဒုက္ခာ။

(၅) သမုဒယသစ္စာ

ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယ-
 သစ္စံ။

ယာယံ တဏှာ ပေါနောဗ္ဗဝိကာ^၂ နန္ဒိရာဂ-
 သဟဂတာ^၃ တတြတတြာဘိနန္ဒိနိ။

သေယျထိဒံ-

ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာ။

(၆) နိရောဓသစ္စာ

ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယ-
 သစ္စံ။

ယော တဿာယေဝ တဏှာယ အသေသ-
 ဝိရာဂနိရောဓော စာဂေါ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ မုတ္တိ
 အနာလယော။

၁-ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာပိ (မူကွဲ)
 ၂-ပေါနောဘဝိကာ (မူကွဲ)
 ၃-နန္ဒိရာဂသဟဂတာ (မူကွဲ)

(၇) မဂ္ဂသစ္စာ

ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓ ဂါမိနိ
ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ။

အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ။

သေယျထိဒံ-

သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာ-
ကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော
သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ။

(၈) ဒုက္ခသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်

“ဣဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စ” န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ
အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ
ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာ-
လောကော ဥဒပါဒိ။

(၉) ဒုက္ခသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်

“တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ပရိညေ-
ယျ” န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု
ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ
ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၀) ဒုက္ခသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်

“တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ပရိညာ-
တ” န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု

ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၁) သမုဒယသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်

“ဣဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စ” ဣ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၂) သမုဒယသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်

“တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ ပဟာတဗ္ဗ” ဣ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿု-
တေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၃) သမုဒယသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်

“တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ ပဟီန” ဣ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၄) နိရောဓသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်

“ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စ” ဣ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု

ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၅) နိရောဓသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်

“တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ သစ္စိ-
ကာတဗ္ဗ”န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု
ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ
ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၆) နိရောဓသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်

“တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ သစ္စိ-
ကတ”န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု
ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ
ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၇) မဂ္ဂသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်

“ဗုဒ္ဓံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယ-
သစ္စ”န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု
ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ
ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၈) မဂ္ဂသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်

“တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ
အရိယသစ္စံ ဘာဝေတဗ္ဗ”န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ
အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ

ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာ-
လောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၉) မဂ္ဂသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်

“တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ
အရိယသစ္စံ ဘာဝိတ” န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ
အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ
ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာ-
လောကော ဥဒပါဒိ။

(၂၀) ရှေးကဘုရားဖြစ်ကြောင်း ဝန်မခံခဲ့ပုံ

ယာဝကီဝဉ္ဇ ဖေ ဘိက္ခဝေ ဣမေသု စတုသု
အရိယသစ္စေသု ဧဝံ တိပရိဝဋံ ဒွါဒသာကာရံ
ယထာဘူတံ ဉာဏဒဿနံ န သုဝိသု၌ အဟောသိ။

နေဝ တာဝါဟံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကေ
လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿ-
မဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ
“အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိ” အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ” တိ
ပစ္စညာသိ။

(၂၁) ယခုမှ ဘုရားဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံပုံ

ယတော စ ခေါ မေ ဘိက္ခဝေ ဣမေသု စတုသု
အရိယသစ္စေသု ဧဝံ တိပရိဝဋံ ဒွါဒသာကာရံ
ယထာဘူတံ ဉာဏဒဿနံ သုဝိသု၌ အဟောသိ။

အထာဟံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကေ လောကေ
သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏာဗြာဟ္မဏိယာ
ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ “အနုတ္တရံ သမ္မာ-
သမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ” တိပစ္စညာသိံ။

(၂၂) ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့် သိမြင်ပုံ

ဉာဏဉ္စ ပန မေ ဒဿနံ ဥဒပါဒိ “အကုပ္ပါ
မေ ဝိမုတ္တိံ၊ အယမန္တိမာ ဇာတိ၊ နတ္ထိ ဒါနိ
ပုနဗ္ဗဝေါ” တိ။

(၂၃) ပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်းတို့ တရားနှစ်သက်ကြပုံ

ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။

အတ္တမနာ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော
ဘာသိတံ အဘိနန္ဒန္တိ။

(၂၄) အရှင်ကောဏ္ဍည သောတာပန်ဖြစ်ပုံ

ဣမသ္မိံ စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ ဘညမာနေ
အာယသ္မတော ကောဏ္ဍညဿ ဝိရဇံ ဝိတမလံ
ဓမ္မစက္ခု ဥဒပါဒိ “ယံကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ တံ
နိရောဓဓမ္မ” ဣ။

(၂၅) နတ်ဗြဟ္မာတို့ကောင်းချီးပေးပုံ

ပဝတ္တိတေ စ ပန ဘဂဝတာ ဓမ္မစက္ကေ ဘုမ္မာ ဒေဝါ သဒ္ဓမနုဿာဝေသုံ “ဧတံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏသိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပင်္ဂိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မုနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိ”တိ။

ဘုမ္မာနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဓံ သုတွာ စာတုမဟာရာဇိကာ ဒေဝါ သဒ္ဓမနုဿာဝေသုံ “ဧတံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏသိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပင်္ဂိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မုနာဝါ ကေနစိဝါ လောကသ္မိ”တိ။

စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဓံ သုတွာ တာဝတိံသာ ဒေဝါ သဒ္ဓမနုဿာဝေသုံ “ဧတံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏသိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပင်္ဂိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေနဝါ ဗြဟ္မုနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိ”တိ။

၁-ပန (အချို့ မှန်မရှိ) ၂-ဘုမာ (မူကွဲ)

ဘာဝတိံသာနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဓိံ သုတွာ ယာမာ
ဒေဝါ သဒ္ဓမနုဿာဝေသုံ “ဧတံ ဘဂဝတာ
ဗာရာဏသိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ
ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္ထိတံ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္ထိယံ သမဏေန ဝါ
ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မာ
နာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိံ”တိ။

ယာမာနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဓိံ သုတွာ တုသိတာ
ဒေဝါ သဒ္ဓမနုဿာဝေသုံ “ဧတံ ဘဂဝတာ
ဗာရာဏသိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ
ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္ထိတံ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္ထိယံ သမဏေန ဝါ
ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မာ
နာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိံ”တိ။

တုသိတာနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဓိံ သုတွာ နိဗ္ဗာနရတီ
ဒေဝါ သဒ္ဓမနုဿာဝေသုံ “ဧတံ ဘဂဝတာ
ဗာရာဏသိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ
ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္ထိတံ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္ထိယံ သမဏေန ဝါ
ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ
ဗြဟ္မာနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိံ”တိ။

နိဗ္ဗာနရတီနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဓိံသုတွာ ပရနိဗ္ဗိတ-
ဝသဝတ္ထိံ ဒေဝါ သဒ္ဓမနုဿာဝေသုံ “ဧတံ ဘဂ-
ဝတာ ဗာရာဏသိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ

အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမ-
ဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန
ဝါ ဗြဟ္မာနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိ””တိ။

ပရနိဗ္ဗိတဝသဝတ္တိနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဓံ သုတွာ
ဗြဟ္မကာယိကာ ဒေဝါ သဒ္ဓမနုဿာဝေသုံ“တေံ
ဘဂဝတာ ဗာရာဏသိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါ-
ယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ
သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ
မာရေနဝါ ဗြဟ္မာနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောက-
သ္မိ””တိ။

ဣတိဟ တေန ခဏေန တေန လယေန
တေန မုဟုတ္တေန ယာဝ ဗြဟ္မလောကာ သဒ္ဓေါ
အတ္တဂစ္ဆိ””။

(၂၆) တသောင်းသောလောကဓာတ်တုန်လှုပ်ပုံ
အယဉ္ဇ ဒသသဟဿိလောကဓာတု သံကမ္ပိ
သမ္ပကမ္ပိ သမ္ပဝေမိ။

(၂၇) အရောင်အလင်း ဖြစ်ပေါ်လာပုံ
အပ္ပမာဏော စ ဥဠာရော ဩဘာသော
လောကေ ပါတုရဟောသိ အတိက္ကမ္ပ ဒေဝါနံ
ဒေဝါနုဘာဝန္တိ””။

၁-အတ္တဂစ္ဆိ””တိ။ ၂-ဒေဝါနုဘာဝံ (မူကွဲ)

(၂၈) မြတ်စွာဘုရား ဥဒါန်းကျူးပုံ

အထခေါ် ဘဂဝါ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ
“အညာသိဝတ ဘော ကောဏှညော၊ အညာသိ
ဝတ ဘော ကောဏှညော” တိ။

ဣတိဟိဒံ အာယသ္မတော ကောဏှညဿ
အညာသိကောဏှညောတွေဝ နာမံ အဟောသိ။

(၂၉) အညာသိကောဏှညရှင်ရဟန်းအဖြစ်တောင်းပုံ

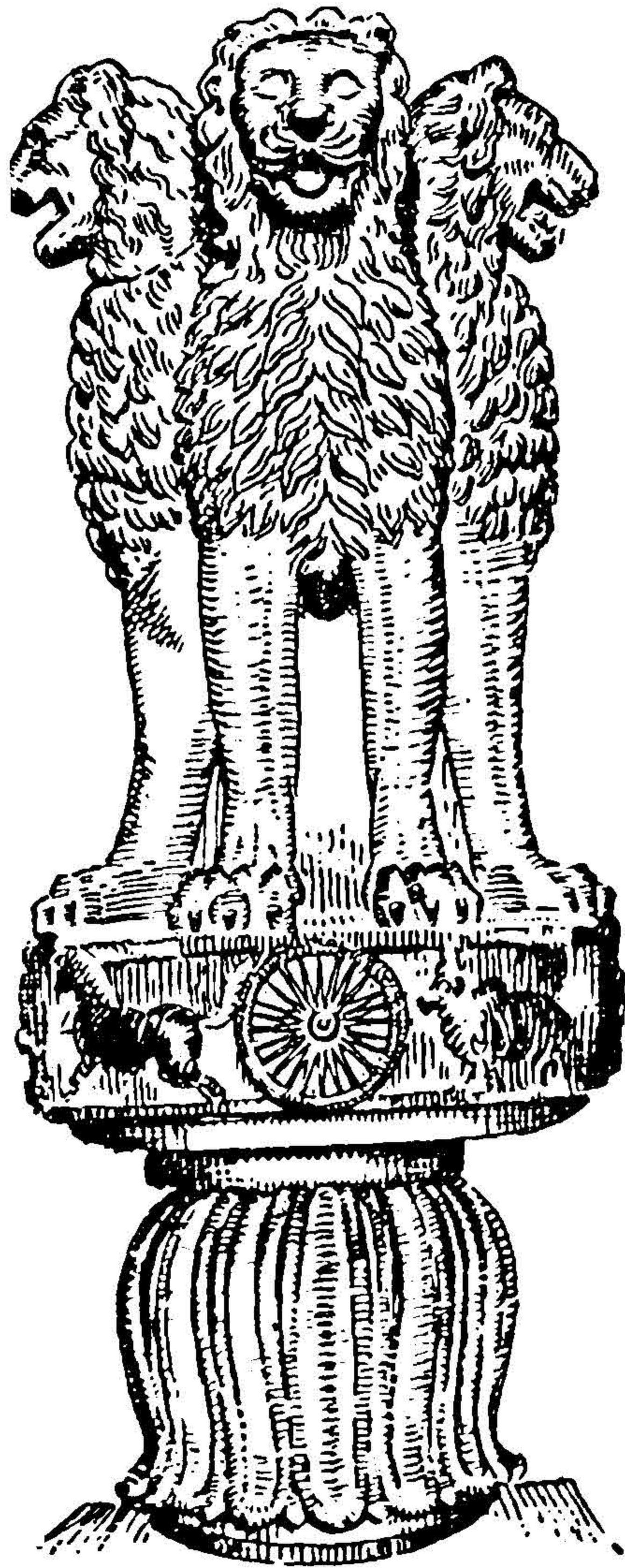
အထခေါ် အာယသ္မာ အညာသိကောဏှညော
ဒိဋ္ဌဓမ္မော ပတ္တဓမ္မော ဝိဒိတဓမ္မော ပရိယော-
ဂါဋ္ဌဓမ္မော တိဏှဝိစိကိစ္ဆော ဝိဂတကထံကထော
ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော အပရပ္ပစ္စယော သတ္ထုသာ-
သနေ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ-

“လဘေယျာဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတောသန္တိကေ
ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ လဘေယျံ ဥပသမ္ပဒ” န္တိ။

(၃၀) ဧဟိဘိက္ခုရဟန်းအဖြစ်ရပုံ

“ဧဟိ ဘိက္ခု” တိ ဘဂဝါ အဝေါစ၊ သွာက္ခာ-
တော ဓမ္မော၊ စရဗြဟ္မစရိယံ သမ္မာ ဒုက္ခဿ အန္တ-
ကိရိယာယာတိ။ သာဝ တဿ အာယသ္မတော
ဥပသမ္ပဒါ အဟောသိတိ။

ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ် နိဋ္ဌိတံ။

ဣသိပတန မိဂဒါဝုန်တော့ရှိ အာသောကကျောက်တိုင်

ဆရာတော်ဦးဗုဒ္ဓ

ဓမ္မစကြာသုတ်နိဿယ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဓမ္မစကြာအပန်း

(က-ခ) စတုသစ္စံ၊ သစ္စာလေးပါးကို။ ပကာသေန္တော၊ ပြတော်မူသော။ လောကနာထော၊ လူတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ သဟမ္ပတိနာမကေန၊ သဟမ္ပတိအမည်ရှိသော။ မဟာဗြဟ္မေန၊ မြတ်သော ဗြဟ္မာ မင်းသည်။ ယာစိတော၊ တရားဟောစိမ့်သောငှါတောင်းပန် အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဣသိပတန နာမကေ၊ ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ အရိယာတို့၏ ကောင်းကင်မှ သက်ရာ၊ ကောင်းကင်သို့ တက်ရာဖြစ်၍ ဣသိပတန အမည်ရှိသော။ မိဂဒါယေ၊ သား တို့အား ဘေးမဲ့ပေးရာ မိဂဒါဝုန် သားပေါင်းစုံသည့် တော ရပ်၌။ ပဉ္စဝဂ္ဂိနံ၊ ငါးယောက်အစု ရှိခြင်းကြောင့် ပဉ္စဝဂ္ဂိ အမည်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ ကောဏ္ဍည၊ ဝပ္ပ၊ ဘဒ္ဒိယ၊ မဟာနာမ်၊ အဿဇိရဟန်းတို့အား။ နိဗ္ဗာနပါပကံ၊ နိဗ္ဗာန် သို့ရောက်စေတတ်သော။ ဓမ္မဝရံ၊ မြတ်သောတရားဖြစ်သော။ ယံဓမ္မစက္ကံ၊ အကြင် ဓမ္မစကြာ ဒေသနာတော်ကို။ အဒေသယံ၊ ဟောတော်မူပြီ။

(ဂ) သဗ္ဗဒေဝေဟိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော သမ္မုတိနတ်၊ ဥပပတ္တိနတ်၊ ဝိသုဒ္ဓိနတ်တို့သည်။ ဝါ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော

နတ်၊ ဗြဟ္မာတို့သည်။ နန္ဒိတံ၊ နှစ်လိုအပ်သော။ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိ
 သာဓကံ၊ ခပ်သိမ်းသော လောကီ၊ လောကုတ္တရာ ပစ္စုပ္ပန်၊
 သံသရာ စည်းစိမ်ကို ငြိုးစေတတ်သော။ တံဓမ္မစက္ကံ၊ ထိုဓမ္မ
 စကြာ ဒေသနာတော်ကို။ သဗ္ဗလောကဟိတတ္ထာယ၊ ခပ်သိမ်း
 သော လောက၏ အစီးအပွားအကျိုးငှါ။ ဟေ၊ အို-အရှင်
 သူတော်ကောင်းတို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဘဏာမ၊ ရွတ်ကြ
 ကုန်အံ့။

(၁) ဓမ္မစကြာနိဒါန်း

ဘန္တေကဿပ၊ အရှင်မဟာကဿပ။ ဣဒံသုတ္တံ၊ ဤဓမ္မ
 စက္ကပဝတ္ထနသုတ်ကို။ မေ-မယာ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာထေရ်
 သည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သမ္မုခေါ၊ မျက်မှောက်
 တော်မှ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သုတံ၊ ကြားလိုက်ရ၏။

ဧကံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာ
 ဘုရားသည်။ ဗာရာဏသီယံ၊ ဗာရာဏသီပြည်၌။ ဣသိပတနေ၊
 ဣသိပတနအမည်ရှိသော။ မိဂဒါယေ၊ မိဂဒါဝုန်တော၌။
 ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ တတြခေါ၊ ထိုဣသိပတနမိဂဒါဝုန်
 တောဝယ်နေတော်မူသော အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား
 သခင်သည်။ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂီအမည်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခူ။
 ရဟန်းတို့ကို။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူ၏။

(၂) အယုတ်တရားနှစ်ပါး

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ပဗ္ဗဇိတေန၊ ရဟန်းဖြစ်သော
 သူသည်။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဣမေအန္တာ၊ ဤအယုတ်
 တရားအစုတို့ကို။ နသေဝိတဗ္ဗာ၊ မမှီဝဲအပ်ကုန်။

ဒွေအန္တော၊ ရဟန်းတို့ မမှီဝဲအပ် ကုန်သော
အယုတ်တရား နှစ်ပါး အစုတို့သည်။ ကတမေ၊
အဘယ်သည်တို့နည်း။

ဟီနော၊ ယုတ်သော။ ဂါမ္မော*။ ရွာသူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။
ပေါထုဇ္ဇနိကော၊ ပုထုဇ္ဇန်တို့၏ အလေ့အကျက် ဖြစ်သော။
အနရိယော၊ အရိယာတို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်သော။ အနတ္ထသံဟိ-
တော၊ စီးပွားချမ်းသာဖြစ်ကြောင်းနှင့် မစပ်သော။ ကာမေသု၊
တေဘူမကတရား တည်းဟူသော ဝတ္ထုကာမတို့၌။ ကာမ-
သုခလ္လိကာနုယောဂေါ၊ ဆန္ဒရာဂ တည်းဟူသော ကိလေ
သာ ကာမနှင့်ယှဉ်သော ချမ်းသာကို အဘန်တလဲလဲ
ခံစားခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ယောစာယံ၊ ယောစအယံ-အန္တော၊
အကြင်အစုသည်၎င်း။ ။ ဒုက္ခော၊ ဆူးငြောင့်ကိုမှီ၍ အိပ်ခြင်း
စသည်ဖြင့် ဆင်းရဲကို ဆောင်တတ်သော။ အနရိယော၊
အရိယာမဟုတ်သော တိတ္ထိတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။ အနတ္ထသံဟိ-
တော၊ စီးပွားချမ်းသာဖြစ်ကြောင်းနှင့် မစပ်သော။ အတ္တ
ကိလမထာနုယောဂေါ၊ မိမိကိုယ်၏ ပင်ပန်းခြင်းကို အဘန်
တလဲလဲ ဖြစ်စေတတ်သော။ ယောစာယံ၊ ယောစ အယံ-
အန္တော၊ အကြင်အစုသည်၎င်း။ ဒွေအန္တော၊ အယုတ်တရား
နှစ်ပါးအစုမည်ကုန်၏။

(၃) အလယ်အလတ် အကျင့်တရား

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဧတေခေါ ဥဘောအန္တေ၊ ထိုကာမ
သုခလ္လိကာနုယောဂံ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂံ ဟူသော
အယုတ်တရား နှစ်ပါးအစုတို့ကို။ အနုပဂမ္မ၊ မကပ်မှု၍။
တထာဂတေန၊ ငါဘုရားသည်။ အဘိသမ္ပုဒ္ဓေါ၊ ထိုးတွင်း၍

သိတော် မူအပ်သော။ စက္ခုကရဏီ၊ သစ္စာလေးပါးကို မြင်တတ်သောပညာမျက်စိကို ပြုတတ်သော။ ဣဏကရဏီ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းကို ပြုတတ်သော။ မဇ္ဈိမာ၊ ကာမ သုခလှိုကာနုယောဂသဿတဒိဋ္ဌိ ဟူသော တခုသော အစု၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဟူသော တခုသော အစု၏ အလယ်၌ဖြစ်သော။ ပဋိပဒါ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက် မြောက်ခြင်းကို အလိုရှိသော သူတို့သည် ကျင့်အပ်သော အကျင့်သည်။ ဥပသမာယ၊ ကိလေသာ ငြိမ်းခြင်းတည်းဟူသော သဥပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ။ အဘိညာယ၊ သစ္စာလေး ပါးကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိခြင်းငှါ။ သမ္မောဓာယ၊ သစ္စာလေး ပါးကို ကောင်းစွာသိခြင်းငှါ။ နိဗ္ဗာနာယ၊ အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန် အကျိုးငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တထာဂတေန၊ ငါဘုရားသည်။ အဘိ သမ္မုဒ္ဓါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်သော။ စက္ခုကရဏီ၊ သစ္စာ လေးပါးကို မြင်တတ်သော ပညာမျက်စိကို ပြုတတ်သော။ ဣဏကရဏီ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းကို ပြုတတ်သော။ ယာ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ၊ အကြင်အလတ်ဖြစ်သော အကျင့်သည်။ ဥပ သမာယ၊ ကိလေသာ ငြိမ်းခြင်းတည်းဟူသော သဥပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ။ အဘိညာယ၊ သစ္စာလေးပါးကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိခြင်းငှါ။ သမ္မောဓာယ၊ သစ္စာလေးပါးကို ကောင်း စွာ သိခြင်းငှါ။ နိဗ္ဗာနာယ၊ အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။

သာ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ၊ ထိုအလတ်ဖြစ်သောအကျင့် သည်။ ကတမာစ၊ အဘယ်နည်း။

အရိယော၊ မြတ်သော။ အဋ္ဌဂီကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော။ အယမေဝ မဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ်လျှင်တည်း။

ဣဒံ-မဂ္ဂင်္ဂံ၊ ဤမဂ္ဂင်သည်။ သေယျထာ-ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။

- ၁။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ကောင်းစွာမြင်ခြင်း။
- ၂။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ ကောင်းစွာကြံခြင်း။
- ၃။ သမ္မာဝါစာ၊ ကောင်းစွာဆိုခြင်း။
- ၄။ သမ္မာကမ္မန္တာ၊ ကောင်းစွာပြုခြင်း။
- ၅။ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ ကောင်းစွာ အသက်မွေးခြင်း။
- ၆။ သမ္မာဝါယာမော၊ ကောင်းစွာအားထုတ်ခြင်း။
- ၇။ သမ္မာသတိ၊ ကောင်းစွာ အောက်မေ့ခြင်း။
- ၈။ သမ္မာသမာဓိ၊ ကောင်းစွာ တည်ကြည်ခြင်း။

ဣဒံ-ဓမ္မဇာတံ၊ ဤရှစ်ပါးသော သဘောဘရားသည်။ မဂ္ဂင်္ဂံ၊ မဂ္ဂင်မည်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တထာဂတေန၊ ငါဘုရားသည်။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော။ စက္ခုကရဏီ၊ သစ္စာလေးပါးကို မြင်တတ်သော ပညာမျက်စိကို ပြုတတ်သော၊ ဣဏကရဏီ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းကို ပြုတတ်သော။ အယံဒေါ သာ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ၊ ဤမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတည်းဟူသော အလတ်ဖြစ်သော အကျင့်သည်။ ဥပသမာယ၊ ကိလေသာ ငြိမ်းခြင်း တည်းဟူသော သဉ္စပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန် အကျိုးငှါ။ အဘိညာယ၊ သစ္စာလေးပါးကို ထူးသောညွှန်ဖြင့် သိခြင်းငှါ။ သမ္မောဓာယ၊ သစ္စာလေးပါးကို ကောင်းစွာသိခြင်းငှါ။ နိဗ္ဗာနာယ၊ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။

(၄) ဒုက္ခသစ္စာ

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဇာတိပိ၊ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းသည် လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်၏။ ဇရာပိ၊ ဆိုးရွားဟောင်းမြင်း အိုမင်းရင့်ရော်ရခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၏။ ဗျာဓိပိ၊ ဖျားနာရခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၏။ မရဏံပိ၊ သေရခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်၏။ အပ္ပိယေဟိ၊ မချစ်မနှစ်လိုအပ်သော သတ္တဝါသင်္ခါရတို့နှင့်။ သမ္ပယောဂေါ၊ အတူတကွ ပေါင်းယှဉ်ရခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲ၏။ ပိယေဟိ၊ ချစ်နှစ်လိုအပ်သော သတ္တဝါသင်္ခါရတို့နှင့်။ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ ကွေကွင်း ကင်းကျွာ ရှုခွါ ဖဲကြည့် မပေါင်းယှဉ်ရခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲ၏။ ယံပိစ္ဆံ၊ အကြင်ပဋိသန္ဓေနေခြင်းစသော သဘောတရား ငါ့အား မဖြစ်ပါမူ ကောင်းလေစွစသည်ဖြင့် တောင့်တခြင်းကို။ နလဗ္ဘတိ*၊ မရအပ်။ တံပိ၊ လိုတောင့်တတိုင်း မရခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဥပါဒါ၊ နက္ခန္ဓာပိ*၊ ဥပါဒါနိ၏ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာ တို့သည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲကုန်၏။

ဣဒံ ခေါ ပန- ဓမ္မဇာတံ၊ ဤဇာတိ အစရှိသောတရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယာတို့သည် သိအပ်သော သစ္စာမည်၏။

(၅) သမုဒယသစ္စာ

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ယာယံတဏှာ၊ အကြင်လောဘသည်။ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ၊ တဘန်ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေ တတ် သော

သုတေသနစာကြည့်တိုက်
စာသနာတော်ထွန်းပေးပြန်ပွားရေးဦးစီးဌာန
ဓမ္မစာကြည့်တိုက်၊ ရန်ကင်း

အလေ့ရှိ၏။ နန္ဒီရာဂသဟဂတာ၊ နှစ်သက်ခြင်း၊ တပ်ခြင်းဖြစ်၍
 ဖြစ်၏။ တကြံ တကြံ၊ ထိုထိုကိုယ်၏ အဖြစ်၊ ထိုထိုအာရုံ၌။
 အဘိနန္ဒီနီ၊ အလွန် နှစ်သက်တတ်၏။

ဣဒံ-သော တဏှာ၊ ဤတဏှာသည်။ သေယျထာ-
 ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။

ကာမတဏှာ၊ ရူပါရုံစသောဝတ္ထုကာမကို တပ်တတ်သော
 တဏှာလည်းကောင်း။ ဘဝတဏှာ၊ သဿတဒိဋ္ဌိနှင့်တကွဖြစ်
 သော တဏှာလည်းကောင်း။ ဝိဘဝတဏှာ၊ ဥစ္ဆေဒ ဒိဋ္ဌိနှင့်
 တကွဖြစ်သော တဏှာလည်းကောင်း။

ဣဒံ ခေါ် ပန- ဓမ္မဇာတံ၊ ဤတဏှာဟူသော သဘော
 တရားသည်။ ဒုက္ခသမုဒယံ၊ ဒုက္ခ၏အကြောင်းဖြစ်သော။
 အရိယသစ္စံ၊ အရိယာတို့သည် သိအပ်သော သစ္စာမည်၏။

(၆) နိရောဓသစ္စာ

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ တဿာယေဝ တဏှာယ၊ ထိုကာမ
 တဏှာစသည်ဖြင့် ဝေဘန်အပ်သော လောဘ၏ သာလျှင်။
 ယော အသေသ ဝိရာဂနိရောဓော၊ အကြင်အကြွင်းမဲ့ တပ်ခြင်း
 ကင်းရာ၊ ချုပ်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည်။ ယောစာဂေါ၊ အကြင်
 စွန့်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည်။ ယော ပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ အကြင်ဝေး
 စွာ စွန့်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည်။ ယာမုတ္တိ၊ အကြင်လွတ်ရာဖြစ်
 သော နိဗ္ဗာန်သည်။ ယော အနာလယော၊ အကြင်ကပ်ငြိခြင်း
 ကင်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ဣဒံ ခေါ် ပန- ဓမ္မဇာတံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်ဟူသော သဘောတရား
 သည်။ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊
 အရိယာတို့သည် သိအပ်သော သစ္စာမည်၏။

(၇) မဂ္ဂသစ္စာ

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အရိယော၊ မြတ်သော။ အယမေဝ မဂ္ဂေ၊ ဤမဂ်သည်လျှင်။ အဋ္ဌင်္ဂိကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ဣဒံ-မဂ္ဂင်္ဂံ၊ ဤမဂ္ဂင်သည်။ သေယျထာ-ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။

- (၁) သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ကောင်းစွာမြင်ခြင်း။
- (၂) သမ္မာသင်္ကပ္ပေ၊ ကောင်းစွာကြံခြင်း။
- (၃) သမ္မာဝါစာ၊ ကောင်းစွာဆိုခြင်း။
- (၄) သမ္မာကမ္မန္တော၊ ကောင်းစွာပြုခြင်း။
- (၅) သမ္မာအာဇီဝေ၊ ကောင်းစွာအသက်မွေးခြင်း။
- (၆) သမ္မာဝါယာမော၊ ကောင်းစွာအားထုတ်ခြင်း။
- (၇) သမ္မာသတိ၊ ကောင်းစွာအောက်မေ့ခြင်း။
- (၈) သမ္မာသမာဓိ၊ ကောင်းစွာတည်ကြည်ခြင်း။

ဣဒံခေါပန-ဓမ္မဇာတံ၊ ဤမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရားသည်လျှင်။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယာတို့သည်သိအပ်သောသစ္စာမည်၏။

(၈) ဒုက္ခသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်

သစ္စာလေးပါးကို သရုပ်အားဖြင့် ပြတော်မူပြီး၍ ဤသစ္စာလေးပါး၌ သစ္စဉာဏ်၊ ကိစ္စဉာဏ်၊ ကတဉာဏ် ဟု သောအပြန်သုံးပါးကို ပြတော်မူခြင်းငှါ “ဣဒံဒုက္ခံ” အစရှိသောဒေသနာတော်ကို မိန့်တော်မူသည်။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣဒံ၊ ဤတဏှာကြည်သော တေဘုမ္မက တရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊

အရိယသစ္စာမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ-မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဘုရားဖြစ်သည်မှရှေး၌။ အနန္တဿုတေသု၊ မကြားစဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ သစ္စာတရားတို့၌။ စက္ခု၊ ဒုက္ခသစ္စာကို မြင်တတ်သော ပညာမျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ဣဏံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ပညာ၊ ဇာတိဒုက္ခစသည်ကို အပြားအားဖြင့် သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ အာလောကော၊ ဒုက္ခသစ္စာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟတည်းဟူသော အမိုက်တိုက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ပညာ အရောင်အလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

[ဤကား ဒုက္ခသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်]

(၉) ဒုက္ခသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တံခေါပနိဒံ ဒုက္ခံအရိယသစ္စံ၊ ယိုဒုက္ခဖြစ်သော အရိယသစ္စာကို။ ပရိညေယျံ၊ ဤတရားကား ဒုက္ခတည်း၊ ဤဒုက္ခကား ဤမျှသာတည်း၊ ဤထက်အလွန် ဤမှအောက်အယုတ်မရှိဟု ထက်ဝန်းကျင်မှ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ-မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဘုရားဖြစ်သည်မှရှေး၌။ အနန္တဿုတေသု၊ မကြားစဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ သစ္စာတရားတို့၌။ စက္ခု၊ ဒုက္ခသစ္စာကို မြင်တတ်သောပညာမျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ဣဏံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ပညာ၊ ဇာတိဒုက္ခစသည်ကို အပြားအားဖြင့် သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊

ထင်ရှားဖြစ်၏။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဒုက္ခသစ္စာကိုထိုးထွင်း၍သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ အာလောကော၊ ဒုက္ခသစ္စာကိုဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟတည်းဟူသော အမိုက်တိုက်ကိုဖျက်ဆီးတတ်သော ပညာအရောင်အလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

[ဤကားဒုက္ခသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်]

(၃၀) ဒုက္ခသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်

ဘိက္ခဝေ၊ရဟန်းတို့။ တံ ခေါပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ၊ ထိုဒုက္ခဖြစ်သော အရိယသစ္စာကို။ ပရိညာတံ၊ ဤတရားကား ဒုက္ခတည်း၊ ဤဒုက္ခကား ဤမျှသာတည်း၊ ဤထက်အလွန် ဤမှအောက်အယုတ်မရှိဟု ထက်ဝန်းကျင်မှ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ-မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဘုရားဖြစ်သည်မှရှေး၌။ အနုဿုတေသု၊ မကြားစဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ သစ္စာဟုတော်၌။ စက္ခု၊ ဒုက္ခသစ္စာကိုမြင်တတ်သော ပညာမျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ဉာဏံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကိုသိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ပညာ၊ ဇာတိဒုက္ခစသည်ကို အပြားအားဖြင့်သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ အာလောကော၊ ဒုက္ခသစ္စာကိုဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟတည်းဟူသော အမိုက်တိုက်ကိုဖျက်ဆီးတတ်သော ပညာအရောင်အလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

[ဤကား ဒုက္ခသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်]

(၁၁) သမုဒယသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်

ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣဒံ၊ ဤတဏှာဟူသော လောဘသည်။ ဒုက္ခသမုဒယံ၊ ဒုက္ခ၏အကြောင်းဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ-မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဘုရားဖြစ်သည်မှရှေး၌။ အနုဿုတေသု၊ မကြားစဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ သစ္စာတရားတို့၌။ စက္ခု၊ သမုဒယသစ္စာကိုမြင်တတ်သော ပညာမျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ဉာဏံ၊ သမုဒယသစ္စာကို သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ပညာ၊ တရားကိုယ်အားဖြင့် တပါး၊ အခြင်းအရာအားဖြင့် ကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ပိဘဝတဏှာဟူ၍ သုံးပါး၊ ရူပတဏှာ၊ သဒ္ဓတဏှာ၊ ဝိညာဏတဏှာ၊ ရသတဏှာ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ၊ ဓမ္မတဏှာဟူ၍ အာရုံအားဖြင့် တဆယ့်ရှစ်ပါး၊ အဇ္ဈတ္တ၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်အားဖြင့် သုံးဆယ့်ခြောက်ပါး၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန် ကာလသုံးပါးအားဖြင့် တရားရှစ်ပါးရှိ၏ဟု အပြားအားဖြင့် သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ဝိဇ္ဇာ၊ သမုဒယသစ္စာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ အာလောကော၊ သမုဒယသစ္စာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟတည်းဟူသော အမှိုက်တိုက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ပညာအရောင်အလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

[ဤကား သမုဒယသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်]

(၁၂) သမုဒယသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်

ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တံခေါပနိဒံ ဒုက္ခသမုယံ အရိယသစ္စံ၊ ထိုဒုက္ခ၏အကြောင်းဖြစ်သော အရိယသစ္စာကို။ ပဟာ

တဗ္ဗံ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ သမ္ပယုတ်ကို သောတာပတ္တိ မဂ်ဖြင့်၊
 ကာမရာဂကို အနာဂါမိမဂ်ဖြင့်၊ ရူပ ရာဂ, အရူပရာဂကို
 အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ-မယာ၊ ငါ
 ဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဘုရားဖြစ်သည်မှရှေး၌။ အနနုဿုတေသု၊
 မကြားစဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ သစ္စာဘုရားတို့၌။ စက္ခု၊
 သမုဒယသစ္စာကို မြင်တတ်သောပညာမျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊
 ထင်ရှားဖြစ်၏။ ဉာဏံ၊ သမုဒယသစ္စာကို သိခြင်းသည်။
 ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ပညာ၊ တရားကိုယ်အားဖြင့်
 တပါး၊ အခြင်းအရာအားဖြင့် ကာမတဏှာ, ဘဝတဏှာ, ဝိဘဝ
 တဏှာဟူ၍ သုံးပါး၊ ရူပတဏှာ, သဒ္ဒတဏှာ, ဂန္ဓတဏှာ,
 ရသတဏှာ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ, ဓမ္မတဏှာဟူ၍ အာရုံအားဖြင့်
 တဆယ့်ရှစ်ပါး၊ အဇ္ဈတ္တ, ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်အားဖြင့် သုံးဆယ့်
 ခြောက်ပါး၊ အတိတ်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန် ကာလသုံးပါး
 အားဖြင့် တရားရှစ်ပါးရှိ၏ဟု အပြားအားဖြင့် သိခြင်းသည်။
 ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ဝိဇ္ဇာ၊ သမုဒယသစ္စာကို ထိုးထွင်း၍
 သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ အာလောကော၊
 သမုဒယသစ္စာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟတည်း ဟူသော
 အမှိုက်တိုက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ပညာအရောင် အလင်း
 သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

[ဤကား သမုဒယသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်]

(၁၃) သမုဒယသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တံခေါပနိဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယ
 သစ္စံ၊ ထိုဒုက္ခ၏အကြောင်းဖြစ်သော အရိယသစ္စာကို။ ပဟိနံ၊
 မဂ်လေးပါးဖြင့် အကြွင်းမဲ့ပယ်အပ်ပြီး။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ-မယာ၊

ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ဘုရားဖြစ်သည်မှရှေး၌။ အနုနုဿုတေ
 သု၊ မကြားစဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ သစ္စာတရားတို့၌။ စက္ခု၊
 သမုဒယသစ္စာကို မြင်တတ်သောပညာမျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊
 ထင်ရှားဖြစ်၏။ ဉာဏံ၊ သမုဒယသစ္စာကို သိခြင်းသည်။
 ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ပညာ၊ တရားကိုယ်အားဖြင့်တပါး၊
 အခြင်းအရာအားဖြင့် ကာမတဏှာ၊ဘဝတဏှာ၊ဝိဘဝတဏှာ
 ဟူ၍ သုံးပါး၊ ရူပတဏှာ၊သဒ္ဓတဏှာ၊ဂန္ဓတဏှာ၊ရသတဏှာ၊
 ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ၊ဓမ္မတဏှာဟူ၍ အာရုံအားဖြင့် တဆယ့်ရှစ်
 ပါး၊ အဇ္ဈတ္တ၊ပဟိဒ္ဓသန္တာန်အားဖြင့် သုံးဆယ့်ခြောက်ပါး၊
 အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလသုံးပါးအားဖြင့် တရား
 ရှစ်ပါးရှိ၏ဟုအပြားအားဖြင့် သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား
 ဖြစ်၏။ ဝိဇ္ဇာ၊ သမုဒယသစ္စာကိုထိုးထွင်း၍သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊
 ထင်ရှားဖြစ်၏။ အာလောကော၊ သမုဒယသစ္စာကို ဖုံးလွှမ်း
 တတ်သောမောဟတည်းဟူသော အမှိုက်တိုက်ကို ဖျက်ဆီး
 တတ်သော ပညာအရောင်အလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား
 ဖြစ်၏။

[ဤကား သမုဒယသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်]

(၁၄) နိရောဓသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣဒံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်သည်။ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ ဒုက္ခ
 ၏ချုပ်ရာဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာမည်၏။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ မေ-မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဘုရားဖြစ်သည်မှ
 ရှေး၌။ အနုနုဿုတေသု၊ မကြားစဘူး ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊
 သစ္စာတရားတို့၌။ စက္ခု၊ နိရောဓသစ္စာကို မြင်တတ်သော
 ပညာမျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ဉာဏံ၊ နိရောဓ

သစ္စာကို သိတတ်သော ဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။
 ပညာ၊ တရားကိုယ်အားဖြင့် တပါး၊ သဥပါဒိသေသ၊ အနုပါ
 ဒိသေသ အားဖြင့်နှစ်ပါး၊ သုညတ၊ အနိမိတ္တ၊ အပ္ပဏီဟိတ
 အားဖြင့် သုံးပါးရှိ၏ဟု အပြားအားဖြင့် သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊
 ထင်ရှားဖြစ်၏။ ဝိဇ္ဇာ၊ နိရောဓသစ္စာကိုထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။
 ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ အာလောကော၊ နိရောဓသစ္စာကို
 ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟ တည်းဟူသော အမှိုက်ဝိုက်ကို
 ဖျက်ဆီးတတ်သော ပညာ အရောင်အလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊
 ထင်ရှားဖြစ်၏။

[ဤကား-နိရောဓသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်]

(၁၅) နိရောဓသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယ-
 သစ္စံ၊ ထိုဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာဖြစ်သော အရိယသစ္စာကို။ သစ္စိကာ
 တဗ္ဗံ၊ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့် မျက်
 မှောက်ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ-မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊
 ဘုရားဖြစ်သည်မှ ရှေး၌။ အနနုဿုတေသု၊ မကြားစဘူးကုန်
 သော။ ဓမ္မေသု၊ သစ္စာတရားတို့၌။ စက္ခု၊ နိရောဓ သစ္စာကို
 မြင်တတ်သော ပညာမျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။
 ဉာဏံ၊ နိရောဓသစ္စာကို သိတတ်သောဉာဏ်သည်။ ဥဒ
 ပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ပညာ၊ တရားကိုယ်အားဖြင့်တပါး၊
 သဥပါဒိသေသ၊ အနုပါဒိသေသအားဖြင့်နှစ်ပါး၊ သုညတ၊
 အနိမိတ္တ၊ အပ္ပဏီဟိတအားဖြင့်သုံးပါးရှိ၏ဟု အပြားအား
 ဖြင့်သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ဝိဇ္ဇာ၊ နိရောဓ
 သစ္စာကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

အာလောကော၊ နိရောဓသစ္စာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မော
ဟတည်းဟူသော အမိုက်တိုက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ပညာ
အရောင်အလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

[ဤကား-နိရောဓသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်]

(၁၆) နိရောဓသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်

ဘိက္ခဝေ၊ ခဟန်းတို့။ တံခေါပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယ
သစ္စံ၊ ထိုဒုက္ခ၏ချုပ်ရာဖြစ်သော အရိယသစ္စာကို။ သစ္စိကတံ၊
မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်
ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ-မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊
ဘုရားဖြစ်သည်မှ ရှေး၌။ အနုနုဿုတေသု၊ မကြားစဘူးကုန်
သော။ ဓမ္မေသု၊ သစ္စာတရားတို့၌။ စက္ခု၊ နိရောဓ သစ္စာကို
မြင်တတ်သော ပညာမျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။
ဉာဏံ၊ နိရောဓသစ္စာကို သိတတ်သောဉာဏ်သည်။ ဥဒ
ပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ပညာ၊ တရားကိုယ်အားဖြင့်တပါး၊
သဉ္စပါဒိသေသ၊ အနုပါဒိသေသအားဖြင့် နှစ်ပါး၊ သုညတ၊
အနိမိတ္တ၊ အပ္ပဏီဟိတအားဖြင့် သုံးပါးရှိ၏ဟု အပြားအား
ဖြင့်သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ဝိဇ္ဇာ၊ နိရောဓ
သစ္စာကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။
အာလောကော၊ နိရောဓသစ္စာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မော
ဟတည်းဟူသော အမိုက်တိုက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ပညာ
အရောင်အလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

[ဤကား-နိရောဓသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်]

(၁၇) မဂ္ဂသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်

ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣဒံ၊ ဤမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသည်။ ဒုက္ခ
 နိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း
 အကျင့်ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာမည်၏။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ မေ-မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဘုရားဖြစ်သည်မှ
 ရှေး၌။ အနနုဿုတေသု၊ မကြားစဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊
 သစ္စာတရားတို့၌။ စက္ခု၊ မဂ္ဂသစ္စာကို မြင်တတ်သော ပညာ
 မျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ဉာဏံ၊ မဂ္ဂသစ္စာကို
 သိတတ်သော ဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ပညာ၊
 သမ္မာဒိဋ္ဌိ စသည်ကိုအပြားအားဖြင့် သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊
 ထင်ရှားဖြစ်၏။ ဝိဇ္ဇာ၊ မဂ္ဂသစ္စာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။
 ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ အာလောကော၊ မဂ္ဂသစ္စာကို ဖုံး
 လွှမ်းတတ်သော မောဟတည်းဟူသော အမှိုက်တိုက်ကို ဖျက်
 ဆီးတတ်သော ပညာအရောင်အလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်
 ရှားဖြစ်၏။

[ဤကား-မဂ္ဂသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်]

(၁၈) မဂ္ဂသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်

ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တံ ဝေါပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိ
 ပဒါ၊ အရိယသစ္စံ၊ ထိုဒုက္ခ၏ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း
 အကျင့်ဖြစ်သော အရိယသစ္စာကို။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပွားစေအပ်
 ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ-မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဘုရား
 ဖြစ်သည်မှ ရှေး၌။ အနနုဿုတေသု၊ မကြားစဘူးကုန်သော။
 ဓမ္မေသု၊ သစ္စာတရားတို့၌။ စက္ခု၊ မဂ္ဂသစ္စာကို မြင်တတ်
 သော ပညာမျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ဉာဏံ၊

မဂ္ဂသစ္စာကို သိတတ်သောဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား
ဖြစ်၏။ ပညာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိစသည်ကို အပြားအားဖြင့် သိခြင်း
သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ဝိဇ္ဇာ၊ မဂ္ဂသစ္စာကို ထိုး
ထွင်း၍သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ အာလော
ကော၊ မဂ္ဂသစ္စာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟတည်းဟူ
သော အမိုက်တိုက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ပညာအရောင်
အလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

[ဤကား-မဂ္ဂသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်]

(၁၉) မဂ္ဂသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တံ ခေါပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓ ဂါမိနိ
ပဋိပဒါအရိယသစ္စံ၊ ထိုဒုက္ခ၏ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း
အကျင့်ဖြစ်သော အရိယသစ္စာကို။ ဘာဝိတံ၊ ပွားစေအပ်ပြီ။
ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ-မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဘုရားဖြစ်
သည်မှ ရှေး၌။ အနနုဿုတေသု၊ မကြားစဘူးကုန်သော။
ဓမ္မေသု၊ သစ္စာတရားတို့၌။ စက္ခု၊ မဂ္ဂသစ္စာကို မြင်တတ်သော
ပညာမျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ဉာဏံ၊ မဂ္ဂသစ္စာ
ကိုသိတတ်သောဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ပညာ၊
သမ္မာဒိဋ္ဌိစသည်ကို အပြားအားဖြင့် သိခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊
ထင်ရှားဖြစ်၏။ ဝိဇ္ဇာ၊ မဂ္ဂသစ္စာကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းသည်။
ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ အာလောကော၊ မဂ္ဂသစ္စာကိုဖုံး
လွှမ်းတတ်သော မောဟတည်းဟူသော အမိုက်တိုက်ကိုဖျက်
ဆီးတတ်သော ပညာအရောင်အလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်
ရှားဖြစ်၏။

[ဤကားမဂ္ဂသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်]

(၂၀) ရှေးက ဘုရားဖြစ်ကြောင်း ဝန်မခံခဲ့ပုံ

ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ယာဝကီဝဉ္စ-ယတ္တကံ ကာလံ၊ အကြင် မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ ဣမေသု စတုသု အရိယ သစ္စေသု၊ ဤသစ္စာလေးပါးတို့၌။ ဝေံ၊ ဤသို့။ တိပရိဝဋံ၊ သစ္စ ဉာဏ်၊ ကိစ္စဉာဏ်၊ ကတဉာဏ် အားဖြင့် သုံးပါးသော အပြန် ရှိသော။ ဒွါဒသာကာရံ၊ သုံးပါးလေးလီဖြစ်၍ တဆယ့်နှစ် ပါးသော အခြင်းအရာရှိသော။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်တိုင်း ဖြစ်သော။ ဉာဏဒဿနံ၊ ဉာဏ်အမြင်သည်။ မေ၊ ငါ့အား။ သုဝိသုဒ္ဓံ၊ အယွန်သန်ရှင်း ကြည်လင် စင်ကြယ်သည်။ န အဟောသိ၊ မဖြစ်သေး။

ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တာဝ-တတ္တကံ ကာလံ၊ ထိုဉာဏ် အမြင် မစင်ကြယ်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး။ အဟံ၊ ငါ့ဘုရား သည်။ သဒေဝကေ၊ ကာမာဝစရနတ်ပြည် ငါးထပ်နှင့်တကွ သော။ သမာရကေ၊ ဝသဝတ္တိ နတ်ပြည်နှင့် တကွသော။ သဗြဟ္မကေ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်နှင့်တကွသော။ လောကေ၊ ဩကာသ လောက၌။ သဿမဏ ဗြာဟ္မဏိယာ၊ ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားနှင့်တကွ သော။ သဒေဝမနုဿာယ၊ သမ္မုတိနတ်တည်းဟူသော မင်း၊ ကြွင်းသောလူနှင့် တကွသော။ ပဇာယ၊ သတ္တလောက၌။ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိသော။ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ၊ အရဟတ္တ မဂ် ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေ၊ ထိုးထွင်း၍ သိမြင်ဟူ၍။ နေဝ ပစ္စညာသိံ၊ ဝန်ခံတော်မမူသေး။

(၂၁) ယခုမှ ဘုရားဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံပုံ

ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ယတောစ ခေါ-ယဒါကာလေ၊ အကြင် အခါ၌ကား။ ဣမေသု စတုသု အရိယသစ္စေသု၊ ဤသစ္စာ

လေးပါးတို့၌။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တိပရိဝဋ်၊ သစ္စဉာဏ်၊ ကိစ္စဉာဏ်၊
ကတဉာဏ်အားဖြင့် သုံးပါးသော အပြန်ရှိသော။ ဒွါဒသာ
ကာရံ၊ သုံးပါးလေးလီဖြစ်၍ တဆယ့်နှစ်ပါးသော အခြင်း
အရာရှိသော။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းဖြစ်သော။ ဉာဏ
ဒဿနံ၊ ဉာဏ်အမြင်သည်။ မေ၊ ငါ့အား။ သုဝိသုဒ္ဓံ၊ အလွန်
သန့်ရှင်း ကြည်လင် စင်ကြယ်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အထ-တသ္မိံ ကာလေ၊ ထိုဉာဏ်
အမြင်စင်ကြယ်စွာဖြစ်သောအခါ၌။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။
သဒေဝကေ၊ ကာမာဝစရနတ်ပြည် ငါးထပ်နှင့် တကွသော။
သမာရကေ၊ ဝသဝတ္တီနတ်ပြည်နှင့်တကွသော။ သဗြဟ္မကေ၊
ဗြဟ္မာ့ပြည်နှင့်တကွသော။ လောကေ၊ ဩကာသလောက၌။
သဿမဏ ဗြာဟ္မဏိယာ၊ ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားနှင့် တကွသော။
သဒေဝမနုဿာယ၊ သမ္မုတိနတ် တည်းဟူသောမင်း၊ ကြွင်း
သောလူနှင့်တကွသော။ ပဇာယ၊ သတ္တလောက၌။ အနုတ္တရံ၊
အတုမရှိသော။ သမ္မာသမ္မောဓိံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗ
ညတဉာဏ်ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိပြီဟူ၍။
ပစ္စညာသိံ၊ ဝန်ခံတော်မူပြီ။

(၂၂) ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့်သိမြင်ပုံ

မေ၊ ငါ့အား။ ဉာဏဉ္စပနဒဿနံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်
အမြင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ မေ၊ ငါ၏။ စေတော
ဝိမုတ္တိ*၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်ကို။ အကုပ္ပိ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်
တရားတို့သည်မဖျက်ဆီးအပ်။ အယံ၊ ဤကိုယ်၏အဖြစ်သည်။
အန္တိမာ၊ အဆုံးစွန်ဖြစ်သော။ ဇာတိ၊ အဖြစ်တည်း။ ဣဒါနိ၊

ယခုအခါ၌။ ပုနုတ္တဝေါ၊ တဘန်ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းသည်။
နတ္ထိ၊ မရှိပြီ။ ဣတိ-ဉာဏဒဿနံ၊ ဤသို့သော ပစ္စုဒ္ဓိကုဏ္ဍာ
ဉာဏ်အမြင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။

(၂၃) ပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်းတို့ တရားကို နှစ်သက်ကြပုံ

ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤ“ဒွေမေဘိက္ခ
ပေ”စသော စကားတော်ကို။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏။ ပဉ္စဝဂ္ဂိ
ယာ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိ အမည်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်။
အတ္တမနာ၊ နှစ်လိုမ်းမြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘဂဝတော၊
မြတ်စွာဘုရား၏။ ဘာသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော တရား
တော်ကို။ အဘိနန္ဒု၊ သာဓု-သာဓု-ဟု ရိုသေစွာ ဦးဖြင့်
ခံကုန်၏။

(၂၄) အရှင်ကောဏ္ဍညသောတာပန်ဖြစ်ပုံ

ဣမတ္ထိံ စပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ၊ ဤဂါထာမဘက်သက်
သက်သော အမေးအဖြေဖြစ်သော ဗျာကရုဏ်းကို။ ဘညမာ
နေ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်ရှိသော်။ အာယသ္မတော၊ ရှည်
သောသက်တော်ရှိသော။ ကောဏ္ဍညဿ၊ ကောဏ္ဍညထေရ်
အား။ ဝိရဇံ၊ အပါယ်သို့ လားစေတတ်သော ရာဂအစရှိသော
မြှုပ်ကင်းသော။ ဝိတမလံ၊ အကြွင်းမရှိ ဒိဋ္ဌိ၊ ပိဗိကိစ္ဆာကို
ပယ်သဖြင့် ကင်းသော အညစ်အကြေး ရှိသော။ ဓမ္မစက္ခု၊
သစ္စာလေးပါးတရားကို ခြင်ဘတ်သော သောတာပတ္တိ မဂ်
ဉာဏ်တည်းဟူသော မျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။
ယံကိစ္ဆိ၊ အလုံးစုံသောတေဘုမ္မကတရားသည်။ သမုဒယဓမ္မံ၊

ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော
တရားဟူသမျှသည်။ နိရောဓဓမ္မံ၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

(၂၅) နတ်ဗြဟ္မာတို့ကောင်းချီးပေးပုံ

ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဓမ္မစက္ကေ၊ ဓမ္မစကြာ
တရားတော်ကို။ ပဝတ္တိတေစ ပန၊ ဟောတော်မူအပ်သည်ရှိ
သော်ကား။ ဘူမာဒေဝါ*၊ ဘူမစိုးနတ်တို့သည်။ သဒ္ဓံ၊ ကောင်းချီး
ပေးသော အသံကို။ အနုဿာဝေသုံ၊ တပြိုင်နက် ကြွေးကြော်
ကုန်၏။

ကို အနုဿာဝေသုံ၊ အဘယ်သို့ ကြွေးကြော်ကုန်
သနည်း။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဗာရာဏသီယံ၊
ဗာရာဏသီပြည်၌။ ဣသိပတနေ၊ ဣသိပတန
အမည်ရှိသော။ မိဂဒါယေ၊ မိဂဒါဝုန်တော၌။
လောကသ္မိံ၊ လောက၌။ ဧကေနစိသမဏေနဝါ၊ တစုံ
တယောက်သောရဟန်းသည်၎င်း။ ဧကေနစိဗြဟ္မာဏ
နဝါ၊ တစုံတယောက်သော ပုဏ္ဏားသည်၎င်း။ ဧကေနစိ
ဒေဝေနဝါ၊ တစုံတယောက်သော နတ်သည်၎င်း။
ဧကေနစိမာရေနဝါ၊ တစုံတယောက်သော မာရ်သည်
၎င်း။ ဧကေနစိဗြဟ္မာနာဝါ၊ တစုံတယောက်သော
ဗြဟ္မာသည်၎င်း။ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ၊ မတားမြစ်နိုင်၊
မဟောနိုင်သော။ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိသော။ ဧတံ-
ဓမ္မစက္ကံ ဤဓမ္မစကြာ တရားတော်ကို။ ပဝတ္တိတံ၊
ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အနုဿာဝေသုံ၊
တပြိုင်နက် ကြွေးကြော်ကုန်၏။

ဘူမာနံ ဒေဝါနံ၊ ဘူမသိုဗ္ဗနတ်တို့၏။ သဒ္ဓိ၊ ကောင်းချီးပေး
သော အသံကို။ သုတ္တာ၊ ကြားကုန်၍။ စာတုမဟာရာဇိကာ
ဒေဝါ၊ စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့သည်။ သဒ္ဓိ၊ ကောင်းချီးပေး
သောအသံကို။ အနုဿာဝေသုံ၊ အဆင့်ကြွေးကြော်ကုန်၏။

စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဒေဝါနံ၊ စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏။
သဒ္ဓိ၊ ကောင်းချီးပေးသောအသံကို။ သုတ္တာ၊ ကြားကုန်၍။
တာဝတိံသာ ဒေဝါ၊ တာဝတိံသာ နတ်တို့သည်။ သဒ္ဓိ၊
ကောင်းချီးပေးသောအသံကို။ အနုဿာဝေသုံ၊ အဆင့်ကြွေး
ကြော်ကုန်၏။

တာဝတိံသာနံ ဒေဝါနံ၊ တာဝတိံသာနတ်တို့၏။ သဒ္ဓိ၊
ကောင်းချီးပေးသောအသံကို။ သုတ္တာ၊ ကြားကုန်၍။ ယာမာ
ဒေဝါ၊ ယာမာနတ်တို့သည်။ သဒ္ဓိ၊ ကောင်းချီးပေးသော
အသံကို။ အနုဿာဝေသုံ၊ အဆင့်ကြွေးကြော်ကုန်၏။

ယာမာနံ ဒေဝါနံ၊ ယာမာနတ်တို့၏။ သဒ္ဓိ၊ ကောင်းချီး
ပေးသောအသံကို။ သုတ္တာ၊ ကြားကုန်၍။ တုသိတာဒေဝါ၊
တုသိတာနတ်တို့သည်။ သဒ္ဓိ၊ ကောင်းချီးပေးသောအသံကို။
အနုဿာဝေသုံ၊ အဆင့်ကြွေးကြော်ကုန်၏။

တုသိတာနံ ဒေဝါနံ၊ တုသိတာနတ်တို့၏။ သဒ္ဓိ၊ ကောင်းချီး
ပေးသောအသံကို။ သုတ္တာ၊ ကြားကုန်၍။ နိဗ္ဗာနရတီဒေဝါ၊
နိဗ္ဗာနရတီနတ်တို့သည်။ သဒ္ဓိ၊ ကောင်းချီးပေးသောအသံကို။
အနုဿာဝေသုံ၊ အဆင့်ကြွေးကြော်ကုန်၏။

နိဗ္ဗာနရတီနံ ဒေဝါနံ၊ နိဗ္ဗာနရတီနတ်တို့၏။ သဒ္ဓိ၊ ကောင်းချီး
ပေးသောအသံကို။ သုတ္တာ၊ ကြားကုန်၍။ ပရနိဗ္ဗိတ ဝသဝတ္တိ

ဒေဝါ၊ ပရနိဗ္ဗိတဝသဝတ္တိနုတ်ဘိသညံ။ သဒ္ဓါ၊ ကောင်းချီးပေးသော အသံကို။ အနုဿာဝေသုံ၊ အဆင့်ကြွေးကြော်ကုန်၏။

ပရနိဗ္ဗိတဝသဝတ္တိနံ ဒေဝါနံ၊ ပရနိဗ္ဗိတဝသဝတ္တိနုတ်တို့၏။ သဒ္ဓါ၊ ကောင်းချီးပေးသော အသံကို။ သုတွာ၊ ကြားကုန်၍။ ဗြဟ္မကာယိကာ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ ဗြဟ္မာတို့သည်။ သဒ္ဓါ၊ ကောင်းချီးပေးသော အသံကို။ အနုဿာဝေသုံ၊ အဆင့် ကြွေးကြော်ကုန်၏။

ကိံ အနုဿာဝေသုံ၊ အဘယ်သို့ ကြွေးကြော်ကုန်သနည်း။ ဘဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဗာရာဏသိယံ၊ ပာရာဏသီပြည်၌။ ဣသိပတနေ၊ ဣသိပတန အမည်ရှိသော။ ဓိဂဒါယေ၊ ဓိဂဒါဝုန်တော၌။ လောကသ္မိံ၊ လောက၌။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သော။ သမဏေနဝါ၊ ရဟန်းသည်၎င်း။ ဗြာဟ္မဏေနဝါ၊ ပုဏ္ဏားသည်၎င်း။ ဒေဝေနဝါ၊ နတ်သည်၎င်း။ မာရေနဝါ၊ မာရ်သည်၎င်း။ ဗြဟ္မာနာဝါ၊ ဗြဟ္မာသည်၎င်း။ အပ္ပဇိဝတ္တိယံ၊ မတားမြစ်နိုင် မဟောနိုင်သော။ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိသော။ ဧဝံ-ဓမ္မစက္ကံ၊ ဤဓမ္မစကြာတရားတော်ကို။ ပဝတ္တိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အနုဿာဝေသုံ၊ တပြိုင်နက် ကြွေးကြော်ကုန်၏။

တေနဗလေန၊ ဝိပဗလဖြင့်။ တေနလယေန၊ ထိုလယဖြင့်။ တေနမုဟုတ္တေန၊ ထိုမုဟုတ်ဖြင့်။ ယာဝဗြဟ္မလောကာ၊ အထက်အကနိဋ္ဌ ဗြဟ္မာ့ပြည် တိုင်အောင်။ သဒ္ဓေါ၊ ကျော်စောသော အသံသည်။ အပ္ပဂ္ဂစ္ဆတိ၊ နှံ့၍တက်၏။

(၂၆) တသောင်းသော လောကဓာတ်တုန်လှုပ်ပုံ

အယဉ္ဇ ဒသသဟဿိ လောကဓာတု၊ ဤတသောင်းသော
လောကဓာတ် စကြဝဠာသည်လည်း။ သံကမ္ဘိ၊ သက်၍သက်၍
လှုပ်၏။ သမ္ပကမ္ဘိ၊ တက်၍တက်၍လှုပ်၏။ သမ္ပဝေဓိ၊ ထိုမှဤမှ
အေးယာဉ်ကဲ့သို့လှုပ်၏။

(၂၇) အရောင်အလင်းဖြစ်ပေါ်လာပုံ

အပ္ပမာဏော၊ အတိုင်းအရှည် မရှိသော။ ဥဠာရော၊ ပြန့်
ပြောသော။ ဩဘာသောစ၊ ဒေသနာဉာဏ်ကြောင့်ဖြစ်သော
အရောင်အလင်းသည်လည်း။ လောကေ၊ လောက၌။ ဒေဝါနံ၊
နတ်၊ ပြုဟွာတို့၏။ ဒေဝါနုဘာဝံ၊ နတ်၊ ပြုဟွာတို့၏ အာနုဘော်
ကို။ အတိက္ကမ္မ၊ သာလွန်၍။ ပါတုရဟောသိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

(၂၈) မြတ်စွာဘုရားဥဒါန်းကျူးပုံ

အထ၊ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဥဒါနံ*၊
ဝမ်းမြောက်သောစကားကို။ ဥဒါနေသိ၊ တသောင်းတိုက်သား
ကြားသိအောင်မြှောက်ဆိုတော်မူ၏။ ကိံ ဥဒါနေသိ၊ အဘယ်သို့
မြှောက်ဆိုတော်မူသနည်း။

ဘော၊ အိုရဟန်းတို့။ ကောဏ္ဍညော၊ ကောဏ္ဍည
သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ အညာသိ၊ သစ္စာလေးပါးကိုသိ
လေပြီ။ ဘော၊ အိုရဟန်းတို့။ ကောဏ္ဍညော၊
ကောဏ္ဍညသည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ အညာသိ၊ သစ္စာ
လေးပါးကိုသိလေပြီ။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥဒါနေသိ၊ မြှောက်ဆိုတော်မူ၏။

ဣဟိဟိ-ဣတိဝေ၊ ဤသို့ ဥဒါန်းကျူးတော်မူသောကြောင့်
သာလျှင်၊ အာယသ္မတော ကောဏ္ဍညဿ၊ အရှင်ကောဏ္ဍည
အား။ အညာသိကောဏ္ဍညောတွေဝ၊ အညာသိ ကောဏ္ဍည
ဟူ၍သာလျှင်။ ဣဒိနာမံ၊ ဤအမည်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။

(၂၉) အညာသိ ကောဏ္ဍည ရှင်ရဟန်းအဖြစ် တောင်းပုံ

အထခေါ၊ ထိုသောတာပန်ဖြစ်ပြီးသောအခါ၌။ အာယ-
သ္မာ အညာသိကောဏ္ဍညော၊ အရှင်အညာသိ ကောဏ္ဍည
သည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မော၊ မြင်အပ်ပြီးသော သစ္စာတရားရှိသည်ဖြစ်၍။
ပတ္တဓမ္မော၊ ရောက်အပ်ပြီးသော သစ္စာတရား ရှိသည်ဖြစ်၍။
ဝိဒိတဓမ္မော၊ သိအပ်ပြီးသော သစ္စာတရား ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပရိ
ယောဂါဠဓမ္မော၊ ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင် အပ်ပြီးသော သစ္စာ
တရားရှိသည်ဖြစ်၍။ တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆော၊ ကူးမြောက် ပြီးသော
တဆယ့် ခြောက်ပါးသော ယုံမှားခြင်း၊ ရှစ်ပါးသောယုံမှား
ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဂတကထံကထော၊ သို့လော သို့လော
တွေးတော ယုံမှားခြင်း ကင်းသည် ဖြစ်၍။ သတ္တု သာသနေး
မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌။ ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော ရဲရင့်ခြင်း
သို့ရောက်သည်ဖြစ်၍။ အပရပ္ပစ္စယော၊ ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်
သိမြင်အပ်သောကြောင့် သူတပါးတို့အား ပုံကြည်ခြင်းမဖြစ်
မူ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ဤ သို့သော
စကားကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်၏။

ကိံ အဝေါစ၊ အဘယ်သို့ လျှောက်သနည်း။

ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။
ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သန္တိကေ၊ အထံတော်၌။

ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ရှင်၏အဖြစ်ကို။ လဘောယျံ၊ ရချင်ပါ၏။ ဥပသမ္ပဒံ၊
ပဉ္စင်း၏အဖြစ်ကို။ လဘောယျံ၊ ရချင်ပါ၏။
ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေါစ၊ လျှောက်၏။

(၃၀) ဧဟိဘိက္ခုရဟန်းဖြစ်ပုံ

ဘိက္ခု၊ ရဟန်း၊ ဧဟိ၊ လာလှည့်။ ဓမ္မော၊ တရားတော်
ကို။ သွာက္ခာဘော၊ ကောင်းစွာငါ့ဟောအပ်ပြီ။ ဒုက္ခဿ၊
ဝင်ဆင်းရဲ၏။ အန္တကိရိယာယ၊ အဆုံးကို ပြုခြင်းငှါ။
သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ အထက်မဂ်သုံးပါး
တည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကို။ စရ၊ ကျင့်လော့။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဝေါစ၊
မိန့်တော်မူ၏။ တဿ အာယသ္မတော၊ ထိုအရှင် အညာသိ
ကောဏ္ဍညအား။ သာဝဥပသမ္ပဒါ၊ ထိုဧဟိဘိက္ခုပဉ္စင်းအဖြစ်
သည်သာလျှင်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။

ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ္တံ၊ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်သည်။
နိဋ္ဌိတံ၊ အပြီးသို့ ရောက်ပြီ။

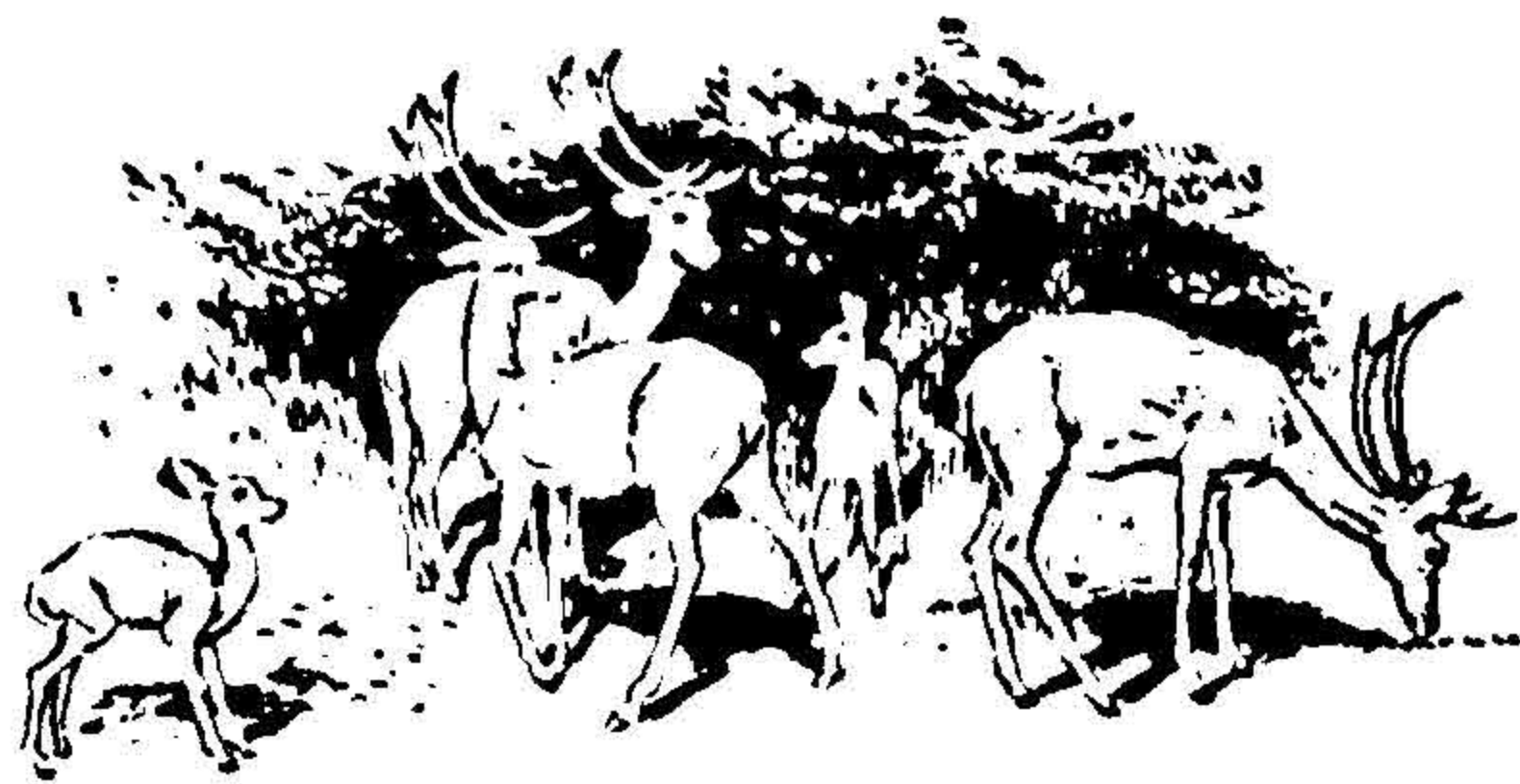
[ဝါဆိုလပြည့်နေ့ အရှင်ကောဏ္ဍညထေရ် သော
တာပန်ဖြစ်သည်။ လပြည့်ကျော် တရက်နေ့ ဝပုထေရ်
သောတာပန်ဖြစ်သည်။ နှစ်ရက်နေ့ ဘဒ္ဒိယထေရ် သော
တာပန်ဖြစ်သည်။ သုံးရက်နေ့ မဟာနာမထေရ် သောတာ
ပန် ဖြစ်သည်။ လေးရက်နေ့ အဿဇိထေရ် သောတာ
ပန် ဖြစ်သည်။ ငါးရက်နေ့ အနတ္တလက္ခဏသုတ်ကို ဟော၍
ငါးပါးလုံး ရဟန္တာချည်း ဖြစ်ကုန်၏။]

နိဂုံး

ဣတိ မဟိဋ္ဌကာဝါသနိဝါသိနာ မဟာထေရေန
 ရစိတော ဓမ္မစက္ကပတ္တနသုတ္တ နိဿယော-
 သဟဿသတ နဂုတိ၊စတုဝဿမိသာဝဏေ။
 ပုဏ္ဏမေ ပုရေ ဘတ္တမိ၊ ပဟာရေကမိ သောရိယေ။

ဣတိ-ဣမိနာ အနုက္ကမေန၊ ဤသို့သော သဒ္ဓါအစဉ်၊
 အနက်အစဉ်ဖြင့်။ မဟိဋ္ဌကာဝါသနိဝါသိနာ၊ မဟာအောင်
 မြေဘုံစံ အုတ်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေသော။ မဟာ
 ထေရေန၊ စက္ကိန္ဒာဘိ သိရိသဒ္ဓမ္မဓဇ မဟာဓမ္မရာဇာမိ ရာဇ
 ဂုရု မဟာထေရ်သည်။ ရစိတော၊ ရေးစီရင်အပ်သော။ ဓမ္မ
 စက္ကပတ္တနသုတ္တနိဿယော၊ဓမ္မစက္ကပတ္တနသုတ်၏နိဿယ
 သည်။ သဟဿသတနဂုတိစတုဝဿမိ၊ သက္ကရာဇ် ၁၁၉၄-
 ခုနှစ်၌။ သာဝဏေ၊ နံကာလ၌။ပုဏ္ဏမေပုရေဘတ္တမိ၊ လပြည့်
 နေ့ နံနက်။ ပဟာရေကမိသောရိယေ၊ စနေနေ့ တချက်
 တီးအချိန်၌။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်၏။

ဆရာတော် ဦးဗုဓ်
 ဓမ္မစကြာသုတ်နိဿယပြီး၏။

ရန်ကင်းမြို့၊ ကမ္ဘာ့အေးစာတိုက် - ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ
ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပုံနှိပ်တိုက် (မှတ်ပုံတင်အမှတ်-၀၁၂၂/၀၁၀၆)
တွင် ပုံနှိပ်သည်။

ပ.မ.ဗ.သ.စ - ၉၁ - ၃၁ ၁၂.၆၅ - ၅၀၀၀-အုပ်။

JG